1997 елдан
нәшер ителә

Әлмәт хәбәрләре

http://almetyevsk.tatar.ru

язгы чәчү-2013

Җаваплы чорда техника сынатмас

Авыл хуҗалыгында елның һәр фасылы үзенчә катлаулы, авыр. Инде аллага шөкер, кышлатуны әйбәт кенә чыктык дип уйларга да өлгермисең, язгы чәчү ишек кага. Бик җаваплы чор бу, киләсе елның икмәгенә нигез салганда хилафлыклар җибәрергә ярамый. “Язның бер көне ел туйдыра” дип тиккә генә әйтелмәгән.

Токарликов исемендәге җәмгыять уңышлы эшләүче авыл хуҗалыгы предприятиесе. Игенчелек, терлекчелек, җитештерелгән продукцияне эшкәртеп сатуга чыгару – бар да югары дәрәҗәдә оештырылган бирелә.

- Кышлатуны уңышлы гына тәмамладык, бүгенге көндә 5300 баш терлек асрыйбыз(шуларның 700 савым сыерлары), бу 2012 елның шушы чоры белән чагыштырганда 600 башка артык. Мал азыгы буенча проблемалар юк, сенаж,силос, концентратлар да җитәрлек,- ди хуҗалык җитәкчесе Рәсим Исхаков.

Терлекчелек Токарликов авыл хуҗалыгы предприятиесенең киң үсеш алган тармагы. Озак еллар биредә эшләп, хезмәт уңышларына ирешкән терлекчеләре дә байтак. Бүгенге көндә һәр сыердан 10 литр хисабыннан югары сыйфатлы сөт тапшыралар, ит сату район һәм шәһәрдә генә түгел, күрше-тирә төбәкләрдә дә алып барыла. Тик күпләп мал асраучы хуҗалык өчен әлеге товар әйләнеше генә мәсьәләне хәл итә алмый.

- Хәзерге вакытта 700дән артык эзер терлек басып тора. Алар сугым чорына җиткән. Ит сату буенча яңадан-яңа ноктадар ачабыз (Бигәштә ачылган), якын араларда хәләл ит кибетләре, хәләл колбасалар җитештереп сатуга чыгаруны күздә тотабыз. Тик бу гына проблемадан чыгу юлы түгел, әлеге сорауны дәүләткүләм хәл итәргә кирәк. Бөтен яктан югары сыйфатлы продукция сатсак та, без арзанлы ит җитештерүчеләргә конкурент була алмыйбыз, чөнки алар дәүләт субсидияләренә таянып эшлиләр, ә бездә итнең үзкыйммәте югары, - дип борчулы уй-фикерләре белән уртаклашты Рәсим Габбасович.

Авыл хуҗалыгындагы әлеге проблемалар хуҗалыкның уңышлы эшчәнлек алып баруына киртә була алмый, билгеле. Монда иртәдән кичкә кадәр бар да күмәк булып язгы чәчүгә әзерләнә. Басуларда 2700 га уҗым исәпләнә, барлык чәчүлек мәйданы 7 мең га. Быелгы язда 3 мең га арпа, калган җирләрдә бодай, солы культуралары чәчү планлаштырыла.

- Урып-җыю эшләре тәмамлануга ук без тагылма инвентарьне ремонтлауга тотындык. Бу эш күптән тәмамланды, - ди хуҗалыкның баш инженеры Зәкәрия абый Фәтхиев. - Кичү, Колшәрип, Кәләй, Рус Акташы, Югары Акташ торак пунктларында урнашкан цехларда да шулай ук әзерлек югары дәрәҗәдә.

Бүген авыл хуҗалыгы машиналарын һәм тракторларны ремонтлау төгәлләнү алдында. Ремонтчыларга уңайлы эш шартлары тудырылган, барлык эшләр дә җыелы машина-трактор мастерскойларында алып барыла. Барлыгы 68 берәмлек техника, шул исәптән җиде ВТ-130, тугыз ДТ-75, алты Т-150,МТЗ-80 һәм башка маркалы тракторлар ремонтланып тезеп куелган.

Токарликов хуҗалыгы машина-трактор мастерскоенда чисталык һәм пехтәлек. Һәркем үз эше белән мәшгуль. 22 ел әлеге хуҗалыкта хезмәт итүче Иван Трофимов, гадәттәгечә, моторлар ремонтлау цехында.

- Ул безнең алыштыргысыз хезмәткәр. Кыш буе техникаларны ремонтлый да, яздан көзгә кадәр корыч атлардан төшми басуда эшли,- ди Зәкәрия Сәетнурович.

- Сезгә алмашка килердәй яшьләр бармы соң? - дип кызыксынам тәҗрибәле механизатордан.

- Кадрларга кытлык, билгеле. Яшьләр бер дә авылда калырга ашкынып тормыйлар. Язгы, көзге кызу эш вакытларында читтән килгән ярдәмгә таянырга мәҗбүрбез. Ярый әле инвесторыбыз Фоат Фәнимович Комаров бар, аның булышлыгы белән ситуациядән чыгабыз, шул исәптән механизаторлар белән дә ул ярдәм итә, - ди баш инженер.

Бүгенге көнгә чәчүдә катнашачак техниканың 90 проценты әзерлек сызыгына куелган. Билгеләнгән вакытка аларның барысы да сафта булачак. Моның өчен хуҗалыкта эшче көчләр дә, запас частьлар да җитәрлек.

Орлыклар, ягулык-майлау материаллары белән дә тоткарлыклар булырга тиеш түгел. Район җитәкчелеге, “Татнефть” ААҖ ярдәме белән 1 гектар чәчүлек җиренә кг 23 сумнан ягулык алу мөмкинлеге булдырылган. Ашламалар да ташламалы бәядән булыр дип көтелә. Табигый шартлар уңайлы килгәндә, язгы чәчүне 15-20 көндә тәмамлап чыгарбыз дип ышаналар хуҗалыкта.

Март ахырында Токарликов хуҗалыгы базасында район буенча агроконференция уздыру планлаштырыла. Язгы кыр эшләре башланыр алдыннан белгечләрнең чыгышлары, эшне ничек нәтиҗәлерәк итеп оештыру турындагы киңәшләре беркем өчен дә артык булмас. Конференциягә кадәр район буенча барлык хуҗалыкларда да техникаларның әзерлеген тикшерү комиссияләре эшлиячәк. Чөнки, җаваплы чорда техниканың сынатмавы бик мөһим.

Фәрдия ХӘСӘНОВА

көн сулышы

Тайсуган авыл Мәдәният йортының “Ялкын” театр коллективы “Иделкәем” республика бәйгесендә катнашты. Әлеге чара балалар театры сәнгатен үстерү, яшь буында рухи, әхлакый кыйммәтләр тәрбияләү, үзешчән коллективларны барлау максатында оештырыла. Мәктәп укучылары һәм студент яшьләрдән җыелган коллективны мәртәбәле жюри «Башкару осталыгы өчен» дипломы белән бүләкләгән. Моннан тыш, “Ялкын” халык театрларының “Идел-йорт” фестиваленә юлламага ия була.

19 март көнне республиканың 9 районында һава шартларының начар булуы сәбәпле, электр энергиясе белән тәэмин ителештә тоткарлыклар булган. 88 торак пункт, 29 социаль объект, 39357 йорт утсыз утырырга мәҗбүр булган. Нигездә, Мамадыш, Әгерҗе, Кайбыч, Нурлат, Арча, Чистай районнарында электр линияләренең чуалануы, кыска ялганыш утсызлыкка сәбәпче булган. Әлмәтнең Гадәттән тыш хәлләр идарәсе нефтьчеләр башкаласында “Бар да контрольдә” дип ышандыра. 20 март көнне кайбер микрорайоннарында кыска вакытлы өзекләрне аварияләрне булдырмау, кисәтү, тикшерү эшләре белән аңлаталар.

24 март - Бөтендөнья туберкулезга каршы көрәш көне.1882 елның шушы көнендә немец микробиологы Роберт Кох авыруны уятучы таякчыкларны ача. Көрәш чаралары елдан-ел камилләшә барса да, авыруга каршы көрәш актуальлеген югалтмый. 2012 елда Әлмәт районында туберкулез йөртүче 131 кеше ачыкланган, шуларның 17 се балалар. Республикада әлеге сан 1816.

21 март - Бөтендөнья поэзия көне. Бу уңайдан Әлмәтнең күп кенә китапханәләре, мәдәният учакларында шигъри-музыкаль кичәләр үтә. 1999 елда ЮНЕСКО Генераль ассамблеясының 30 нчы сессиясендә һәр елның 21 мартын Бөтендөнья поэзия көне итеп билгеләп үтү турында карар чыгарыла. Беренче тапкыр поэзия көне 2000 елның 21 мартында ЮНЕСКОның Париждагы штаб-фатирында һәм Мәскәүдә уза.

Зөфәр Шәйдуллинның кызы Лилия Закирҗанова тарафыннан гамәлгә куелган “Аргамак” фонды 2010 ел азагында теркәлә һәм 2011 елның март аенда тантаналы шартларда аны тәкъдирләү уздырыла. Шул елдан башлап “Аргамак” Зөфәр Шәйдуллин истәлегенә милли көрәш буенча яшүсмерләр турниры белән бер көнне район халкына бәйрәм ясый. Әлеге бәйге, нигездә, нәкъ менә авыл балаларын кызыксындыруы, аларның үзләрендә ышаныч уяту максаты белән оештырыла. 20 март көнне районның төрле почмакларыннан килгән яшь иҗатчылар “Шигърият”, “Иншалар”, “Рәсем сәнгате”, “Хикәя” номинацияләрендә бүләкләнде.

19 мартта Русия Президенты Владимир Путин Казанга килде. Ул беренче булып Университетта төзелешләрен карады. Физик культура һәм спорт шурасы утырышына килгән Краснодар төбәге губернаторы Александр Ткачев Twitterында: «Казанда әле һаман да кыш, ләкин инде Универсиадага әзерлек тәмамланган», дип язып чыкты. Русия Президенты төзелеп ятучы 45 мең кешегә исәпләнгән “Kazan-Arena” футбол стадионында, гимнастика үзәге һәм теннис академиясе һәм башка объектларда булып әзерлек эшләреннән бик канәгать булуын белдерде.

Россиядә күп балалы гаиләләр өчен махсус медицина полисы барлыкка килергә мөмкин. Премьер-министр Дмитрий Медведев сәламәтлек саклау министры Вероника Скворцовага бу мәсьәлә җәһәтендә эшли башларга әмер биргән. Әлеге полис инвалидларга социаль хезмәт күрсәтү чаралары “Уңайлы мохит” дәүләт программасы кысаларында тормышка ашырылачак. Полисны булдыру хакындагы тәкъдимнәр хөкүмәткә 1 августка кадәр кертелергә тиеш.

Ипи беркадәр кыйммәтләнде. Атланмай һәм көнбагыш мае, каймак, майлы эремчек, пастеризацияләнгән сөт, йомырка, шикәр комы бәяләре соңгы атналарда тотрыклы кала. Ипи пешерүчеләрнең бәяләрне күтәрүе арыш һәм бодай ипиенең - 5,3, беренче сортлы бодай оныннан пешерелгән ипинең 0,3 процентка кыйммәтләнүенә китергән. Башка төр азык-төлектән сырлар, тары ярмасы һәм токмач, сөт, тоз бәяләре беркадәр күтәрелгән. Яшелчә продукциясе дә кыйммәтләнүен дәвам иткән.

Шул ук вакытта, туңдырылган балык белән алма бәяләре төшкән.

Яңалыкларны Фәрдия ХӘСӘНОВА әзерләде